

Utrikesdeklarationen 2000

Regeringens deklaration vid 2000 års utrikespolitiska debatt i Riksdagen onsdagen den 9 februari 2000.

Fru talman!

Vid den här tiden nästa år är Sverige ordförande i EU. Det närmaste året kommer att präglas av förberedelserna inför denna stora politiska utmaning och möjlighet.

1900-talet var det sekel då frihet, demokrati och mänskliga rättigheter spreds över världen. Samhällen formades med välstånd för folkflertalet. Inget århundrade har inneburit större tekniska och vetenskapliga framsteg.

Men 1900-talet var också det första århundrade då mänskligheten hade förmåga att förgöra sig själv och sin miljö. Det var världskrigens och de totalitära diktaturernas århundrade. Vi bär med oss minnet av Förintelsen, av Hiroshima, Gulag, Kambodja och Rwanda.

De tillbakablickar som hjälper oss att forma utrikespolitiken måste ge en sann bild av vad som hänt. Detta ligger till grund för initiativet till den internationella konferensen om Förintelsen. Bara genom att lära oss av vad som skett kan vi förhindra att något liknande sker igen.

I det nya århundradet är grunden för våra strävanden värnet om de mänskliga rättigheterna, den enskilda människans värdighet och trygghet.

Vi har i dag en global ekonomi; informationsteknologi, kommunikationer och handel gör nationsgränserna allt mindre viktiga. Men en gemensam ekonomi måste byggas på och balanseras av en gemensam värdegrund av mänskliga rättigheter och demokrati.

Det krävs ett globalt politiskt samarbete för att förhindra ett globalt klassamhälle. Utrikespolitik, bistånd och handel måste ha samma mål för 2000-talet: respekt för människovärdet, rättvisa och välfärd för alla.

Fru talman!

Sverige är ett nordiskt land. Gemensam historia, kulturell närhet och ekonomiskt utbyte binder samman Sverige med länderna i Norden och Östersjöområdet.

Sverige tillhör Europa. Vårt samhälle och vår kultur har formats av det mångskiftande Europa.

Sverige har sedan länge ett starkt globalt engagemang.

Vårt lands utrikespolitik präglas av denna trefaldiga identitet.

Det nordiska samarbetet byggs av dagliga kontakter mellan människor och föreningar, företag och kommuner. Det gör det till en del av vår vardag. Samma täta väv knyts nu mellan de nordiska och baltiska länderna.

Sverige vill befästa den samhörighet som vuxit fram i Norden och kring Östersjön. Vår del av Europa skall präglas av gemensam säkerhet, ekonomisk tillväxt och god miljö. Därmed gagnas säkerhet och utveckling i hela Europa.

Östersjöstaternas råd måste stärkas och Barentssamarbetet fördjupas. Genom gränsöverskridande samarbete bygger vi en bredare säkerhet.

Projektet "De baltiska ländernas år" syftar, liksom "Polen i fokus", till att fördjupa förbindelserna över Östersjön. Regeringen vill stödja Estland, Lettland och Litauen och övriga kandidatländer inför medlemskapet i EU.

Ryssland befinner sig fortfarande i en svår omvandlingsprocess. Sverige stöder de demokratiska, sociala och ekonomiska reformsträvandena i Ryssland.

Det är inte värdigt en europeisk demokrati att lägga städer i ruiner. Vi respekterar Rysslands territoriella integritet och fördömer terrorism varhelst den förekommer. Men konflikten i Tjetjenien måste få ett slut. Den ryska militära aktionen måste upphöra. Ryssland måste förhandla med tjetjenska företrädare om en politisk lösning.

Alla inblandade måste respektera mänskliga rättigheter och humanitär rätt. Civilbefolkningen måste skyddas.

Ryssland är en del av Europa och av vårt närområde. Sverige har ett starkt säkerhetspolitiskt intresse av att ett demokratiskt Ryssland inlemmas i det europeiska och euro-atlantiska samarbetet. Att EU:s första gemensamma strategi gäller Ryssland visar hur stark insikten är om Rysslands betydelse för Europa.

Den nordliga dimensionen öppnar nya möjligheter för EU att främja samarbete, ekonomisk tillväxt, bättre miljö och kulturutbyte i norra Europa. Sverige kommer att som ordförande i EU föra arbetet med den nordliga dimensionen vidare.

Fru talman!

Europas säkerhet är odelbar. Nordeuropa – Barentsregionen och Arktis liksom Östersjöområdet – är förankrat i en alleuropeisk säkerhetsstruktur tillsammans med Europas och Nordamerikas övriga länder.

Den positiva säkerhetspolitiska utvecklingen i Sveriges närområde består trots de frågor som måste ställas om Ryssland. Risken för ett stormaktskrig i Europa har upphört för överskådlig tid.

Den säkerhetspolitiska situationen i Europa i dag gör det möjligt att på ett helt annat sätt än tidigare verka för att förebygga väpnade konflikter. Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) har liksom Europarådet viktiga konfliktförebyggande uppgifter.

EU har unika förutsättningar att här spela en central roll. EU förenar politisk tyngd med ekonomisk styrka och ett brett spektrum av instrument som kan användas för att förebygga konflikter. Inför det svenska ordförandeskapet arbetar regeringen för att unionen skall utveckla sin förebyggande förmåga.

EU får inte stå maktlöst inför kriser i Europa. Erfarenheterna från Balkan visar att vi måste vara förberedda och kunna handla snabbt.

Regeringen välkomnar därför de framsteg som gjorts i arbetet för att stärka EU:s förmåga till både militär och civil krishantering. Det blir en central uppgift för det svenska ordförandeskapet att leda EU på detta område.

Sveriges militära alliansfrihet, syftande till att vårt land skall kunna vara neutralt i händelse av krig i vårt närområde, består. Den stärker säkerheten i vår del av Europa och därmed vår egen säkerhet.

Sveriges säkerhet har en tydlig europeisk dimension. Som EU-medlemmar kommer vi allt närmare varandra i samarbete och värdegemenskap. Denna samhörighet skapar solidaritet och gemensam säkerhet.

Europeisk säkerhet skall byggas kring den internationella rättsordning och de principer som lagts fast i FN-stadgan. Den förmåga vi utvecklar i Europa för att förebygga och hantera kriser skall också bli ett bidrag till FN och det globala fredsarbetet.

Sammanflätningen av länder och folk i EU är den bästa garantin för långsiktig fred och säkerhet i Europa. Därför är utvidgningen av EU och samarbetet med Ryssland, liksom med övriga länder i EU:s närhet, så viktiga.

Sveriges medverkan i fredsfrämjande operationer på Balkan är ett uttryck för vårt ansvar för gemensam säkerhet i Europa. Svensk personal gör utomordentliga insatser i dessa operationer. Den pågående omställningen av vårt militära försvar skall förbättra vår förmåga att snabbt och effektivt medverka i krishantering.

Sverige är aktivt engagerat i Euro-atlantiska partnerskapsrådet och Partnerskap för fred. De fyller en viktig politiskt och militärt förtroendeskapande funktion. Samverkan med Nato är också av stor betydelse för EU:s militära krishanteringsförmåga.

Fru talman!

Som ordförandeland i EU skall Sverige verka i hela unionens intresse, och därmed också i vårt eget. Uppdraget är att leda och företräda EU och att effektivt föra de gemensamma frågorna på dagordningen framåt.

För Sverige handlar det framför allt om att stärka EU som fredsprojekt och att föra unionen närmare dess medborgare.

Utvidgningen är ett fredsprojekt. Den styrs av samma visioner och ideal som efter andra världskriget bar fram den europeiska integrationen. Den ger oss en möjlighet att bygga en helhet av det Europa som delats av världskrig, ockupation och förtryck.

Den är en historisk skyldighet vi som är medlemmar i unionen har mot folk som i decennier berövats frihet och demokrati. och sovjetmakt

Utvidgningen handlar om att befästa vår demokratiska värdegemenskap. Den senaste tidens händelser i Österrike understryker vikten av att denna gemenskap försvaras även inom unionens nuvarande medlemskrets.

Den regeringskonferens som inleds nästa vecka måste reformera EU:s institutioner så att utvidgningen kan genomföras. Konferensen måste slå vakt om alla medlemsstaters rättmätiga inflytande.

Regeringen vill under ordförandeskapet särskilt verka för:

En utvidgad union. Sverige vill föra kandidatländerna närmare ett medlemskap och kommer att lägga stor vikt vid dessa förhandlingar.

En öppen, modern och effektiv union. EU måste bli öppnare och arbetssättet reformeras.

En union för hållbar utveckling, välfärd och trygghet – en union nära medborgarna. Miljöhänsyn skall prägla politiken på alla områden. Jämställdhet skall genomsyra all verksamhet. Alla medborgare har rätt till välfärd och trygghet. EU skall stå för en solidarisk och human migrations- och asylpolitik.

Ökad sysselsättning och tillväxt i en konkurrenskraftig union. Allas kunskaper skall tas tillvara. Modern teknik skall användas för att öka Europas konkurrenskraft och skapa fler jobb. Vi skall fullfölja arbetet på att förbättra den inre marknaden.

En solidarisk och internationellt aktiv union. EU skall bli bättre på att förebygga och hantera kriser. Olika områden skall samverka för att unionen ska bli mer öppen mot omvärlden. Mänskliga rättigheter och demokrati ska lyftas fram i EU:s internationella arbete. Regeringen hoppas att EU:s arbete under vårt ordförandeskap i hög grad skall kunna inriktas just på utvidgningen och på frågor som direkt berör enskilda människor:

Kampen mot arbetslösheten är en angelägenhet för unionen. Genom tillväxt, bättre konkurrenskraft, en öppen handelspolitik och satsning på informationsteknologi och kompetensutveckling skapas framtidens sysselsättning.

Miljöproblemen ingriper i allas liv. Sverige skall arbeta för en EU-strategi för hållbar utveckling och för att miljö blir en del av alla politikområden.

Vi skall bygga ett öppet Europa – utåt och mellan länderna, med en humanitär invandringspolitik och en väl fungerande inre marknad.

Jämställdhet måste genomsyra all verksamhet inom EU.

Genom EU kan vi arbeta för att Europa tar sitt ansvar för internationell solidaritet. Genom unionen kan vi hävda våra intressen och påverka en globaliserad världsekonomi.

Det ligger i Sveriges intresse att slå vakt om den politiska dialogen och samarbetet mellan EU och Förenta staterna. Detta samarbete är av grundläggande säkerhetspolitisk och ekonomisk betydelse.

Det är viktigt att EMU-projektet blir lyckosamt. Valutasamarbetet underlättar det ekonomiska utbytet inom unionen och kan utgöra en motvikt till det globala kapitalet.

Nu pågår en bred diskussion om Sveriges deltagande i EMU:s tredje steg. Ett beslut kommer att underställas det svenska folket i en folkomröstning eller vid riksdagsval.

Fru talman!

Globaliseringen innebär både möjligheter och risker. Vi ser i dag tydligare än någonsin hur utrikespolitikens olika delar måste samverka för att vi skall kunna förebygga konflikter, förtryck och fattigdom.

Regeringens handlingsprogram Att förebygga väpnade konflikter har fått brett internationellt genomslag. Det har presenterats i ett stort antal länder, liksom i FN, EU, OSSE och Nato. Förebyggande Konfliktförebyggande skall vara en integrerad del av utrikes- och säkerhetspolitiken.

En regerings skrivelse om konfliktförebyggande kommer i år att överlämnas till riksdagen.

I regeringens arbete för global säkerhet står fem mål i centrum:

Mänskliga rättigheter och demokrati – därför att demokratiska stater som respekterar mänskliga rättigheter kan lösa konflikter med fredliga medel.

Ekonomisk och social rättvisa – därför att minskade klyftor undanröjer spänning inom och mellan stater.

Internationell frihandel – därför att det bidrar till utveckling och välbefinnande.

En god miljö – därför att det långsiktigt tryggar överlevnad, hälsa och möjligheter till utveckling.

Nedrustning – därför att det skapar säkerhet och stabilitet och befriar oss från hotet från massförstörelsevapen.

Vart och ett av dessa mål är i sig centralt för att människor skall kunna leva ett värdigt liv och för att länder skall kunna utvecklas i säkerhet. Men de är också nödvändiga delar i en samlad politik för att förebygga väpnade konflikter.

Sverige skall vara en klar och tydlig röst i arbetet för mänskliga rättigheter och demokrati.

I politik och folkrätt flyttas tyngdpunkten från nationell säkerhet och suveränitet till människors säkerhet och mänskliga rättigheter. De högsta ansvariga för mord, tortyr

och förföljelse skall aldrig kunna sova gott om natten. Brott mot de mänskliga rättigheterna är en angelägenhet för mänskligheten i dess helhet.

Sverige arbetar i FN, EU, OSSE och Europarådet för att ställa individen i centrum och främja de mänskliga rättigheterna.

Vi gör detta genom vårt engagemang mot rasism, främlingsfientlighet och intolerans – vare sig det gäller homosexuella i Zimbabwe, romer i Slovakien eller judar i Ryssland.

Vi gör detta genom aktiva och i EU samordnade insatser mot dödsstraffet. Så gott som hela Europa har i dag formellt eller i praktiken avskaffat detta barbariska straff, och vi förvånas och upprörs över dess fortsatta tillämpning i Förenta staterna.

Vi gör detta genom vårt arbete mot sexuell exploatering av barn och våra ansträngningar att stärka FN:s barnkonvention. Under svensk ledning togs i januari ett viktigt steg genom överenskommelsen om ett protokoll om förbud mot barnsoldater.

Vi gör detta genom att uppmärksamma den könsdiskriminering som i olika utsträckning drabbar halva jordens befolkning. Kvinnor utgör merparten av världens fattigaste. Flertalet kvinnor saknar möjlighet att hävda sina rättigheter.

Vi gör detta genom att verka för en dialog mellan kristendom, islam och judendom.

Demokrati vinner framsteg världen över. Trots detta förföljs människor för sina åsikter av makthavare i länder som Vitryssland, Iran, Kuba och Kina. Sverige kommer fortsatt att hävda att respekt för medborgerliga och politiska rättigheter tillhör alla länders internationella förpliktelser.

Situationen för de mänskliga rättigheterna i Turkiet måste förbättras. Sverige kommer att noga följa den fortsatta utvecklingen.

Sverige skall stå i främsta ledet i arbetet för ekonomisk och social rättvisa.

Grundtanken i det svenska utvecklingssamarbetet är att de fattiga själva skall ta makten över sin framtid. Fattigdom, förtryck och konflikter skall bekämpas.

Fortfarande lever en femtedel av jordens befolkning i extrem fattigdom. Utvecklingssamarbetet kan inte ensamt nå det överenskomna målet om att till år 2015 halvera andelen extremt fattiga. Alla politikområden måste ömsesidigt stödja varandra.

Den parlamentariska kommitté som regeringen tillsatt om Sveriges politik för global utveckling skall anlägga ett sådant brett perspektiv där de fattigas rätt står i centrum.

EU och dess medlemsstater står för 60 % av världens bistånd. Sverige skall bidra till arbetet för att göra detta bistånd mer effektivt. Unionens gemensamma politik måste på ett bättre sätt bidra till global utveckling.

Regeringen fäster särskild vikt vid att utveckla långsiktiga och stabila finansieringssystem för FN och utvecklingsbankerna, att följa upp 90-talets FN-konferenser och att stärka FN:s funktionella kommissioner.

Regeringen arbetar för att Bretton Woods-institutionerna skall göra mer för att bekämpa fattigdom. Internationella valutafonden, Världsbanken och de regionala bankerna behöver samordna sitt agerande bättre. Större hänsyn måste tas till sociala och humanitära krav. Skuldbördan är för många fattiga länder ett avgörande utvecklingshinder. Detta måste åtgärdas. Sverige arbetar för att Världsbankens och Valutafondens internationella skuldinitiativ skall genomföras skyndsamt.

Sverige skall stå upp för frihandel.

Sverige arbetar kraftfullt mot alla tendenser till protektionism. Detta är viktigt för oss själva, Europa och världsekonomin. Tullar, kvoter och handelshinder gynnar ett fåtal. Priset betalas av fattiga i Afrika, Asien och Latinamerika – och av konsumenter världen över.

Vi behöver mer frihandel, inte mindre. Samtidigt skall vi verka för hållbar utveckling och goda arbetsrättsliga förhållanden.

Regeringen verkar för ett öppet EU med en konsekvent och solidarisk frihandelspolitik. Vi vill intensifiera arbetet för en ny global handelsförhandling snarast, trots misslyckandet vid WTO:s möte i Seattle. Den kan komma att inledas under det svenska EU-ordförandeskapet.

En naturlig del av vår utrikespolitik är att främja svenska ekonomiska intressen. Ökad export och import stöder tillväxt och sysselsättning, och ökade utländska investeringar ger arbete, kompetens och konkurrenskraft. Det är också viktigt att runt om i världen lyfta fram bilden av det nya, unga och spännande Sverige.

Sverige skall vara ledande i det internationella miljöarbetet.

Klimatförändringar, vattenbrist, farliga kemikalier och ökade trafikutsläpp hotar den globala miljön. Arbetet för en god miljö hör samman med kampen mot fattigdom i världen. Samtidigt ser vi en oförmåga hos världens beslutsfattare att låta miljöhänsyn påverka centrala beslut.

Men miljöfrågorna innebär också nya möjligheter. De lär oss att hushålla med knappa resurser. De bidrar till ett modernt näringsliv med nya affärsmöjligheter.

Många miljöproblem kräver globala överenskommelser. Regeringen kommer att inom EU arbeta för konkreta åtaganden vid höstens klimatkonferens i Haag. Världens energiresurser skall diskuteras i FN under Sveriges EU-ordförandeskap.

Regeringen arbetar för att få till stånd globalt bindande åtaganden mot farliga kemikalier. Förhandlingar om detta kommer att avslutas i Stockholm nästa år.

Inom utvecklingssamarbetet prioriterar regeringen åtgärder för ett hållbart jord- och skogsbruk och hushållning med begränsade vattenresurser.

Sverige skall med engagemang och kunskap fullfölja arbetet för nedrustning.

Regeringen fäster största vikt vid arbetet för nedrustning, särskilt på kärnvapenområdet. Vi beklagar de bakslag som inträffat i spåren av Indiens och Pakistans provsprängningar.

Sverige har uttryckt sin allvarliga oro över följderna av den amerikanska kongressens nej till provstoppsavtalet och den diskussion som förs om nationella missilförsvar. Den ryska kärnvapenpolitiken, och det stora antalet taktiska kärnvapen i vårt eget närområde, understryker våra farhågor för att kärnvapnen kan få en ökad betydelse.

Arbetet för att eliminera Iraks massförstörelsevapen är inte slutfört. Detta svåra uppdrag har på nytt anförtrotts åt en svensk.

Kärnvapenmakternas agerande har stor betydelse icke-spridningsfördragets trovärdighet. Sverige vill lyfta fram det nära sambandet mellan icke-spridning och nedrustning. Samarbetet inom EU och med andra länder inom den s.k. koalitionen för en ny dagordning är särskilt viktigt.

Målet om en värld fri från alla massförstörelsevapen står fast.

Regeringen välkomnar den genomslagskraft som Ottawakonventionen mot antipersonella minor har haft. Tillsammans med andra länder arbetar vi för åtgärder mot spridning och användning av lätta vapen. Vi deltar aktivt i arbetet för rustningskontroll i Europa.

Fru talman!

FN:s ansvar är ytterst att stå som garant för att rätt skall gå före makt i världspolitiken. FN:s säkerhetsråd är kärnan i den internationella rättsordningen. Genom globalt samarbete kan vi trygga internationell fred och säkerhet och finna lösningar på de stora överlevnadsfrågorna.

Regeringen vill stärka det globala samarbetet genom att ställa individen och de mänskliga rättigheterna i centrum. Ett vidgat säkerhetsbegrepp får allt större genomslag i FN. Säkerhetsrådets möte om HIV/AIDS är ett aktuellt exempel.

FN måste stärkas för att bättre kunna möta de utmaningar världen står inför. Alla medlemsstater måste betala sina obligatoriska avgifter till FN – fullt ut, i tid, utan villkor. Millennieförsamlingen, som inleds i september, blir ett viktigt tillfälle för att förnya FN.

Sverige har fått ett särskilt ansvar för arbetet med att reformera FN:s säkerhetsråd. Vårt mål är att nå enighet om ökad öppenhet och effektivitet i rådets arbete och om en medlemskrets som speglar dagens värld.

Det råder bred enighet om att säkerhetsrådet måste stärka sin förmåga att förebygga konflikter. Sverige välkomnar den fördjupade diskussion om förebyggande åtgärder som inletts i FN.

När kriser ändå uppstår och internationella ingripanden blir nödvändiga måste säkerhetsrådet ta sitt ansvar och fatta nödvändiga beslut. Världssamfundet har viktiga slutsatser att dra från de rapporter som nyligen lagts fram om Srebrenica och Rwanda.

Det är säkerhetsrådet som enligt FN-stadgan har till uppgift att besluta om militär våldsanvändning för andra ändamål än självförsvar. Alla möjligheter till fredlig lösning måste först vara uttömda. Våldsanvändning utan nödvändigt säkerhetsrådsmandat riskerar att försvaga den internationella rättsordningen.

Men nödvändiga åtgärder för att förhindra systematiska kränkningar av mänskliga rättigheter får inte heller stoppas av ett veto eller ett hot om veto. Då undermineras rådets och FN:s ställning.

Världssamfundet kan inte stå passivt inför sådana humanitära katastrofer. Frågan om hur man skall agera måste prövas från fall till fall. Det är viktigt att också beakta långsiktiga och principiella aspekter och att utveckla det folkrättsliga regelverket.

De ständiga medlemmarna har ett särskilt ansvar för säkerhetsrådets förmåga att agera. De bör så långt som möjligt avstå från att använda vetot eller hota med detta. Ett första steg mot en vetofri kultur vore att vetorätten begränsades till fredsframtvingande insatser.

Fru talman!

En utblick över världen visar vilka uppgifter vi står inför i arbetet för fred, demokrati och utveckling.

Västra Balkan förblir ett öppet sår i Europa. Nya krig måste förebyggas, demokratin måste stärkas, ekonomin utvecklas och flyktingar ges möjlighet att återvända.

Den etniska rensningen, kriget, massflykten och de fortsatta övergreppen i Kosovo har gjort en snar försoning illusorisk. En demokratisk förändring i Förbundsrepubliken Jugoslavien är avgörande för utvecklingen i hela regionen. I Kroatien inger de senaste veckornas händelser hopp om att samarbetets krafter skall ta över.

Stabilitetspakten för sydöstra Europa är uttryck för en politisk vision om att regionen gradvis skall inlemmas i det europeiska samarbetet.

Sveriges engagemang för Västra Balkan fortsätter genom deltagande i KFOR och SFOR, stöd till FN:s Kosovomission, civilpoliser, valobservatörer och omfattande insatser för flyktingar och bistånd till regionen.

Afrika uppvisar skarpa kontraster – allvarliga konflikter, misär och marginalisering, men på andra håll demokrati och dynamiska ekonomier.

Stora krav ställs på afrikansk förmåga att förebygga och lösa konflikter. Sverige vill att EU skall ta ett särskilt ansvar för att stödja de afrikanska länderna i detta långsiktiga arbete.

Regeringen vill vidareutveckla samarbetet med Afrika. Ett bredare och mer långsiktigt partnerskap med afrikanska länder skall byggas genom kontakter med näringslivet, folkrörelser och institutioner i Sverige.

I Mellanöstern har ett nytt skede inletts med den israelisk-syriska förhandlingsöppningen. Positiva resultat är möjliga under detta år mellan Israel och den palestinska myndigheten, mellan Israel och Syrien liksom mellan Israel och Libanon. En rättvis fred förutsätter att Israel kan leva tryggt inom säkra och erkända gränser och att palestinierna kan bilda en egen stat.

Sveriges samarbete med länderna i Mellanöstern och Nordafrika fördjupas med upprättandet av Alexandriainstitutet. Ett led i denna politik är också vårt stöd åt EU:s Barcelonaprocess.

Asienkrisen tycks ha vänts i en trend som pekar på en ny kraftfull tillväxt bland länderna i regionen. Krisen visade hur starkt de asiatiska ländernas utveckling påverkar vårt eget land och internationell ekonomi och politik.

Kinas ökade ekonomiska öppenhet är välkommen, men står i kontrast mot situationen för de mänskliga rättigheterna. Den demokratiska utvecklingen i Indonesien äger rum under svåra omständigheter och förtjänar omvärldens stöd.

Östtimor går med FN:s hjälp mot självständighet. Därmed återstår ett betydande område på FN:s lista över kolonier; Västsaharafrågan väntar fortfarande på en lösning.

I Latinamerika har demokratin vunnit starkt fotfäste. Samtidigt består klyftor mellan befolkningsgrupper och på några håll förekommer alltjämt övergrepp mot de mänskliga rättigheterna.

Sveriges och EU:s förbindelser med Latinamerika har stärkts. Riotoppmötet befäste den samverkan som vuxit fram inom politik och utvecklingssamarbete och som fördjupas genom närmare ekonomiska förbindelser.

Fru talman!

Fjolårets Kosovoflyktingar bygger upp sina förstörda hus. Svenska soldater levererar mat till serber i en isolerad by.

Skräckslagna familjer gömmer sig undan stridsvagnar i Tjetjenien. Barnsoldater med maskingevär sprider terror i Sierra Leone.

En flickskola i Afghanistan stängs när biståndsorganisationerna tvingats ge upp. En annan skola öppnas i Moçambique dit freden återvänt efter en framgångsrik FN-insats.

I Turkiet stärker EU:s krav kurdernas rättigheter. Ny teknik bryter sönder informationsmonopol och bygger nätverk för mänskliga rättigheter och nedrustning.

EU-utvidgningen säkerställer demokrati i Slovakien. Svenska ungdomar studerar i Tyskland och svenska småföretagare kan etablera sig i Frankrike, också tack vare EU.

Det är detta som 2000-talets utrikespolitik ytterst kommer att handla om. Fred, demokrati och utveckling – enskilda människors drömmar och farhågor, förhoppningar och möjligheter.

Det är detta som är vårt ansvar – i samarbete – i Norden och Östersjöområdet, i Europa och i världen